

РЕЦЕНЗИЯ

от

Чл. кор. проф. д-р Григор Ангелов Горчев, д.м.н.

Ръководител на Онкогинекологична клиника към УМБАЛ “Д-р Георги Странски”, МУ – Плевен

Относно: дисертационния труд **“Лапароскопско лечение на тазовата ендометриоза”**, разработен от Д-р Тихомир Панков Тотев за присъждане на образователна и научна степен **“Доктор”** по научна специалност **“Акушерство и гинекология”**.

Кариерен профил на дисертанта

Д-р Тихомир Тотев е роден през 1961 г. в гр. Ловеч. Завършва с отличен успех средното си образование през 1979 г. и Висш Медицински Институт – Плевен през 1987 г. В 1993 г. придобива специалност **“Акушерство и гинекология”**, а в 2007 г. – **“Онкология”**. Последователно работи като ординатор в МБАЛ **“Проф. д-р П. Стоянов”** гр. Ловеч, специализант по онкология в Онкогинекологична клиника към УМБАЛ **“Д-р Георги Странски”** гр. Плевен и началник АГО в МБАЛ **“Проф. д-р П. Стоянов”** гр. Ловеч. От 2010 г. е началник АГО в СБАЛАГ **“Света Марина”** гр. Плевен. Професионалните интереси на Д-р Тотев са в областта на онкогинекологията и лапароскопската хирургия. Изготвеният дисертационен труд е едно логично допълване на клиничния му опит и продължение като научно израстване.

Актуалност на дисертационния труд

Обект на дисертационния труд на Д-р Тотев е особено актуално за медицинската наука и гинекологичната хирургия заболяване – тазовата ендометриоза. Поради високата честота на заболяването, тя е съществен проблем за жените, здравните системи и обществото. Съвременното минимално-инвазивно лечение включва лапароскопска и роботизирана хирургия. В България досега не е провеждано разширено проучване на лапароскопския подход за лечение на ендометриозата, не са анализирани неговите възможности и клинично значение в оперативната гинекология.

Структура на дисертацията

Представеният за рецензиране дисертационен труд съдържа 141 страници, онагледен е с 27 приложения, 28 таблици и 7 цветни фигури. Приложени са снимки от лапароскопските операции и препарати от имунохистохимичното изследване на туморсупресорния ген ARID 1A. Пропорцията между отделните раздели е спазена. Библиографията обхваща 141 литературни източника, от които 7 на кирилица и 134 на латиница.

Литературният обзор демонстрира добро познаване на съвременните достижения по тази тема. Дефинирани са трите клинични форми на тазовата ендометриоза. Представени са лапароскопските оперативни техники, техните принципи, възможности и усложнения. Проучено е значението на ендометриоидните яйчникови кисти като прекурсор за развитието на ЕАОС, както и ролята на туморсупресорния ген ARID 1A в канцерогенезата. Отделено е място на един важен проблем при ендометриозата – инфертилитета, като в детайли е разгледан тубарният фактор.

На основата на литературната справка е дефинирана цел и са формирани пет задачи с оглед разширяване и допълване на изследванията в тази област.

Изследваният клиничен контингент включва 336 пациентки, оперирани лапароскопски; контролна група от 39 жени, оперирани чрез отворена хирургия и контролна група от 15 пациентки с ЕАОС. Оперативните методи включват включват интервенции от всички степени на сложност, като всички лапароскопски операции са проведени в СБАЛАГ “Света Марина” в периода 2008г.-2014г. Използвани са и имунохистохимичен метод за детекция на ARID 1A протеин и хромопертубация като метод за изследване на тубарната проходимост. Данните от проучването са въведени и обработени със статистическия пакет IBM SPSS Statistics 22.0.

Анализът на собствените резултати включва голям брой изследвани показатели, които са добре обработени статистически и онагледени с адекватни таблици и цветни фигури. В дискусията са отразени съвпаденията и различията с литературната справка по разглежданите теми.

Дисертацията завършва с шестнадесет извода, които са точни, добре формулирани и макар и малко повече като брой, отразяват основните попадения на проучването. Те отговарят на поставените задачи и на съдържанието. Получените резултати налагат основния извод, че лапароскопията има значителни предимства пред отворената хирургия при лечението на тазовата ендометриоза. Необходим е индивидуален подход при планиране и провеждане на оперативното лечение. Допълнителните интервенции на придружаващи гинекологични заболявания и наличието на предшестващи абдоминални операции не влошават периперативните показатели. Прави впечатление малкият брой докладвани усложнения за такъв обем оперативна дейност. Ендометриоидните яйчникови кисти са преанцероза, което е демонстрирано с наличието на близкостоящи бенигни лезии при ЕАОС. Липсата на експресия на ARID 1A протеин е важен индикатор за инициация на канцерогенезата. Тубарният фактор заема съществено място в инфертилитета на болните от ендометриоза, като лапароскопията дава възможност едновременно за точна диагноза и лечение.

Оценка на приносите на дисертацията

От посочените приноси може да се подчертаят следните:

Проведено е имунохистохимично изследване на протеинната експресия на туморсупресорния ген ARID 1A в ендометриоидни кисти и е представена ролята му в канцерогенезата на ендометриоидния и светлоклетъчния субтипове на овариалния рак. Освен научно-теоретичен, този принос има научно-практически аспект за клиничното поведение при тези болни. Добре формулирани и подкрепени от анализа на периперативните показатели са критериите за избор на вид и обем хирургично лечение при всяка пациентка. Чрез сравнителния анализ с отворената хирургия са демонстрирани предимствата на лапароскопския подход. Проучването на тубарния фактор за инфертилитет при болни с ендометриоза е едно от малкото, проведено с подобен дизайн.

Заклучение

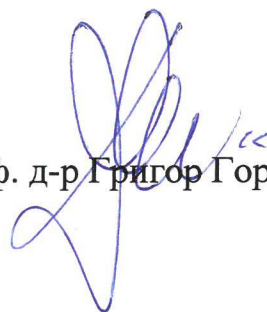
Дисертационният труд на Д-р Тотев е актуален, съдържателен и има ценни приноси в лапароскопската гинекологична хирургия. Той отговаря на Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен. Давам положителна оценка и предлагам на уважаемото жури

**да гласува за присъждане на образователна и научна степен “Доктор”
на Д-р Тихомир Тотев.**

гр. Плевен

27.04.2016 г.

Чл. кор. проф. д-р Григор Горчев д.м.н

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom, positioned over the text of the signatory.